

Туризм як чинник виховання студентської молоді

І.А. Островський, канд. екон. наук, О.А. Бацманова, студентка
Харківська національна академія міського господарства

Розвиток студентського туризму є однією з основних тенденцій туристської сфери. У той же час суттєві суперечності відтворення соціальної структури, способу життя, особливостей матеріальної та духовної культури молодого покоління багато в чому обумовлюють селективні і елітарні функції туризму в Україні. Для посилення ролі туризму у формуванні ціннісних орієнтацій студентської молоді необхідно цілеспрямовано розвивати такі напрямки, як програми «Work and travel» (подорожей і праці за кордоном), організацію всіляких семінарів, конференцій, стажувань, в результаті яких молоді люди не тільки отримують важливий професійний досвід, знання за фахом, але і переймають цінності постіндустріального глобального світу. Туризм студентської молоді виступає інструментом передачі цінностей, моделей поведінки, тому як в процесі туристичної діяльності, відвідуючи інші регіони, країни, континенти, молоді люди вбирають інші норми поведінки, розширюють свій кругозір, намагаючись визначити позитивні і негативні моменти життєустрою інших народів, виявити ті цінності, які можливо адаптувати до української дійсності, і ті норми, які гальмують суспільний прогрес.

За даними дослідження, проведеного Всесвітньою туристичною організацією, в даний час молодіжний туризм становить 20% від загального числа подорожей у світі і є найбільш динамічним туристичним сектором, що розвивається. 70% студентів подорожує в першу чергу для вивчення іноземної мови або взагалі для навчання за кордоном, в рамках волонтерських програм і т.п. Найбільш важливою особливістю студентського туризму став перерозподіл туристичних інтересів у бік освітнього туризму. Але особливо важливим результатом даного дослідження є той факт, що 80% мандрівної молоді повертається додому більш толерантною до чужої культури й інших народів.

До основних функцій студентського туризму можна віднести:

- *економічну*, яка полягає в тому, що студентський туризм є однією з галузей економіки, що найбільш динамічно розвивається, адже туризм в даний час являє собою цілу індустрію, яка включає різні фірми і підприємства, що займаються організацією відпочинку, надають споживачеві різноманітні туристські послуги;

- *рекреаційну*, яка показує, що різні види туризму орієнтовані, насамперед, на відновлення фізичних і психічних сил людини;

- *гедоністичну*, що відображає те, що різні поїздки по унікальним територіям, подорожі по культурно-історичних місцях так чи інакше пов'язані з отриманням задоволень, насолодою від здійснюваної діяльності;

- *пізнавальну*, характерну для різних видів туризму, пов'язану з ознайомленням із культурною спадщиною різних цивілізацій, формуванням уявлення у молодих людей про різноманіття культур, особливості побуту різних народів;

- *світоглядну*, яка полягає в тому, що туризм як вид діяльності формує у людини, яка цю діяльність здійснює, певний світогляд, ставлення до навколишнього середовища (екологічний вид туризму), стиль життя (екстремальний вид туризму), толерантне ставлення до представників інших народів, націй;

- *аксіологічну*, що дозволяє визначити місце туризму в системі культурних цінностей, тому як в туризмі аксіологічні принципи реалізуються в конкретних моделях туристичного простору, які здатні відображати не лише стадії зміни цінностей, але головним чином стадії зміни і розвитку особистості.